

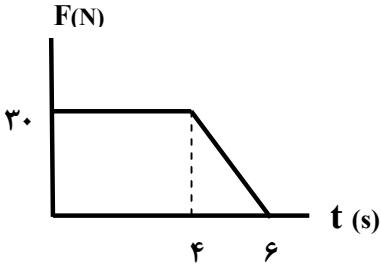
ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۲۵/۰۳/۹۹	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	<p>در هر یک از گزاره‌های زیر، واژه مناسب را انتخاب کنید و در پاسخ نامه بنویسید.</p> <p>الف) اگر سرعت متحرک در جهت محور x، به تدریج (افزایش - کاهش) یابد، شتاب آن در خلاف جهت محور x است.</p> <p>ب) بردار سرعت متوسط متحرک در حرکت روی محور x (خلاف جهت - هم جهت) با بردار جابه‌جا‌یی است.</p> <p>پ) در حرکت با شتاب ثابت روی محور x، سرعت متوسط بین دو لحظه t_1 و t_2، برابر میانگین (سرعت-شتاب) متحرک این دو لحظه است.</p> <p>ت) در حرکت روی محور x، وقتی متحرک به مکان آغازین حرکتش باز می‌گردد (مسافت طی شده - سرعت متوسط) متحرک صفر است.</p>	۱
۰/۵	<p>نمودار شتاب-زمان متحرکی مطابق شکل رو به رو است.</p> <p>کدامیک از نمودارهای سرعت-زمان زیر می‌تواند متناظر با این نمودار شتاب-زمان باشد؟ توضیح دهید.</p> <p>(ب)</p> <p>(الف)</p>	۲
۰/۵	<p>معادله مکان-زمان متحرکی روی خط راست در SI به صورت $x = -4t + 6$ است.</p> <p>الف) این متحرک در چه لحظه‌ای از مبدأ مکان عبور کرده است؟</p> <p>ب) آیا جهت حرکت این متحرک تغییر کرده است؟</p> <p>پ) نمودار مکان-زمان این متحرک را برای ۳ ثانیه ابتدای حرکت رسم کنید.</p>	۳
۰/۲۵		
۰/۵		
۱	<p>شکل رو به رو نمودار مکان - زمان متحرکی را نشان می‌دهد که از حالت سکون با شتاب ثابت در امتداد محور x شروع به حرکت می‌کند.</p> <p>الف) حرکت این متحرک در بازه زمانی صفر تا ۴s، تندشونده است یا کندشونده؟ چرا؟</p> <p>ب) معادله مکان - زمان این متحرک را بدست آورید.</p>	۴

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۳/۲۵	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانشآموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	ردیف	ادامه سوالات	ردیف
۵	۰/۵	(الف) وقتی در خودروی ساکنی نشسته‌اید و خودرو ناگهان شروع به حرکت می‌کند به صندلی فشرده می‌شوید. علت این پدیده را توضیح دهید. (ب) آزمایشی را طراحی کنید که با آن بتوان ثابت فنر را به دست آورد.	۱
۶	۰/۷۵	شخصی درون آسانسور ساکن روی ترازوی فرنگی ایستاده است و ترازو وزن او را ۶۰۰ نیوتون نشان می‌دهد. در لحظه شروع حرکت آسانسور رو به بالا، ترازو عدد ۷۵۰ نیوتون را نشان می‌دهد. شتاب حرکت آسانسور در این لحظه چقدر است؟ ($g = ۱۰\text{N/kg}$)	۲
۷	۱	مطابق نمودار رو به رو، به جسم ساکنی به جرم 2kg نیروی خالص افقی بر حسب زمان وارد می‌شود. نیروی خالص متوسط وارد بر جسم را در مدت 6s به دست آورید. 	۳
۸	۱	جهة ساکنی به جرم 40kg روی سطح افقی قرار دارد. ابتدا جعبه را با نیروی ثابت افقی 100 نیوتون، هُل می‌دهیم و جعبه ساکن می‌ماند. هنگامی که نیروی افقی را به 120 نیوتون می‌رسانیم، جعبه در آستانه حرکت قرار می‌گیرد؛ (الف) ضریب اصطکاک ایستایی بین سطح و جعبه چقدر است؟ (ب) نیروی اصطکاک ایستایی در حالت اول چند نیوتون است؟ ($g = ۱۰\text{N/kg}$)	۴
۹	۱/۷۵	درستی یا نادرستی هر یک از گزاره‌های زیر را با واژه‌های ((درست)) یا ((نادرست)) مشخص کنید. (الف) افزایش جرم در سامانه جرم-فنر، با فنر یکسان به گندشدن نوسان‌ها می‌انجامد. (ب) یکی از ویژگی‌های امواج پیش‌رونده، انتقال انرژی از یک نقطه به نقطه دیگر در جهت انتشار موج است. (پ) برای امواج مکانیکی، تندی انتشار موج طولی در یک محیط جامد کمتر از تندی انتشار موج عرضی در همان محیط است. (ت) موج‌های رادیویی برای انتشار خود به محیط مادی نیاز ندارند. (ث) گوش انسان قادر به شنیدن صدای با بسامدهای بیشتر از 20000 هرتز است. (ج) اثر دوپلر برای میکروموج و نور مرئی برقرار نیست. (د) با کاهش چگالی هوا، ضریب شکست هوا افزایش می‌یابد.	۵
		ادامه سوالات در صفحه سوم	

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۳/۲۵	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانشآموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می‌باشد.

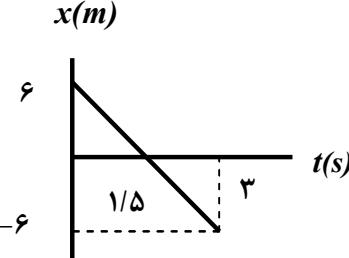
ردیف	ردیف	ادامه سوالات	ردیف
۱۰	۰/۷۵	معادله حرکت یک نوسانگ هماهنگ ساده در SI به صورت $x = 10\cos(10\pi t)$ است. الف) در چه لحظه‌ای پس از لحظه صفر، برای نخستین بار تندی نوسانگ به صفر می‌رسد؟ ب) اندازه بیشترین شتاب حرکت این نوسانگ چقدر است؟ $(\pi^2 = 10)$	
۱۱	۱	شکل زیر موجی عرضی در یک ریسمان را نشان می‌دهد که با تندی موج v به سمت راست حرکت می‌کند، در حالی که تندی ذره نشان داده شده ریسمان، v_R است. آیا این دو تندی با هم برابرند؟ توضیح دهید.	
۱۲	۱	شخصی میان دو صخره قائم قرار دارد. فاصله شخص از صخره نزدیک‌تر ۳۴۰ متر است. شخص فریاد می‌زند و اولین پژواک صدای خود را پس از ۲ ثانیه و صدای پژواک دوم را یک ثانیه بعد از پژواک اول می‌شنود. فاصله بین دو صخره چند متر است؟	
۱۳	۱	یک دستگاه صوتی صدایی با تراز شدت $\beta_1 = 40 \text{ dB}$ و دستگاه صوتی دیگر، صدایی با تراز شدت $\beta_2 = 60 \text{ dB}$ ایجاد می‌کند. شدت‌های مربوط به این دو تراز (بر حسب W/m^2) به ترتیب I_1 و I_2 هستند. نسبت $\frac{I_2}{I_1}$ است؟	
۱۴	۰/۷۵	در شکل زیر، پرتوی فرودی I شامل نورهای قرمز و آبی است که از هوا وارد یک محیط شفاف می‌شود. کدام یک از پرتوهای شکست ۱ یا ۲، مسیر نور قرمز را نشان می‌دهد؟ توضیح دهید.	
		ادامه سوالات در صفحه چهارم	

ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:	رشته: علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۹۹/۰۳/۲۵	تعداد صفحه: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانشآموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) مجاز می باشد.

ردیف	ردیف	ادامه سوالات	نمره
۱۵	۱۶	آیا می توان ایزوتوپ X^{61}_{25} را با روش شیمیایی از ایزوتوپ X^{59}_{25} جدا کرد؟ از ایزوتوپ X^{61}_{26} چطور؟	۱
۱۶	۱۷	گزاره های زیر را با واژه مناسب کامل کنید. الف) تشکیل طیف گسیلی ..... توسعه جسم جامد، ناشی از برهم کنش قوی بین اتم های سازنده آن است. ب) در گسیل ..... فوتون در جهتی کاتورهای گسیل می شود. پ) به دلیل ..... بودن نیروی رانشی الکتروستاتیکی، یک پروتون تمام پروتون های دیگر درون هسته را دفع می کند. ت) پرتوهای ..... بیشترین نفوذ را دارند و می توانند از ورقه ای سربی به ضخامت ($\approx 100\text{mm}$) بگذرند.	۱
۱۷	۱۸	اگر الکترون در اتم هیدروژن از تراز $n=4$ به حالت پایه جهش یابد، انرژی فوتون گسیلی، چند الکترون ولت است؟ ($E_R = 13/6 \text{ ev}$)	۱
۱۸		پس از ۲۱ ساعت، $\frac{1}{128}$ تعداد هسته های اولیه یک ماده پرتوza، فعال باقی می ماند. نیمه عمر این ماده پرتوza چند ساعت است؟	۲۰
		سلامت و پیروز باشید	جمع نمره

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۵			پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشی در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) کاهش ب) هم جهت پ) سرعت متوسط هر مورد (۰/۲۵)	۱ ص.۵۰ و ۱۹ و ۱۵
۲	نمودار (ب) (۰/۲۵). علامت شتاب در هر بازه زمانی نمودار شتاب - زمان، متناظر با شیب خط نمودار سرعت - زمان (ب) است (۰/۲۵)	۰/۵ ص. ۲۱
۳	الف) $x = -4t + 6$ $t = \frac{6}{4} = 1/5 s$ ب) خیر (۰/۲۵) پ) (۰/۵) ص. ۱۳	۱/۲۵
۴	الف) تندشونده (۰/۲۵)، شیب خط مماس بر نمودار مکان - زمان معرف اندازه سرعت متحرک است در جهت محور x حال افزایش است. (۰/۲۵) ص. ۱۶ ب) ص. ۱۷ $x = \frac{1}{4}at^2 + v_0 t + x_0$ $\dot{x} = \left(\frac{1}{4}a \times 16\right) - 4$ $a = \frac{1}{4}m/s^2$ $x = \frac{1}{4}t^2 - 4$ (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)	۱/۵
۵	الف) در حرکت ناگهانی خودرو سرنشینان به دلیل خاصیت لختی تمایل دارند به حالت سکون باقی بمانند پس به سمت عقب به صندلی فشرده می‌شوند. (۰/۵) ص. ۵۰ ب) فنری با طول اولیه L_0 را از یک نقطه بطور قائم آویزان می‌کنیم و به سر دیگر آن جسمی به جرم m وصل می‌کنیم. (۰/۲۵) پس از رسیدن فنر به حالت تعادل، تغییر طول فنر (x) را حساب کرده (۰/۲۵) و از رابطه زیر ثابت فنر به دست می‌آوریم: $k(x - mg) = ma$ $K = \frac{mg}{x}$ ص. ۴۱. (۰/۲۵) (۰/۲۵)	۱/۵
۶	$F_N - mg = ma$ $750 - 600 = 60a$ $a = 2/5 m/s^2$ ص. ۳۶ (۰/۲۵) (۰/۲۵) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۷	$\Delta p = \frac{30 \times (4+6)}{2} = 150 kg \cdot \frac{m}{s}$ $ F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{150}{6} = 25 N$ ص. ۵۲	۱
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم	

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۵		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹	

			الف)	۸
۱/۵	$F - \mu_s F_N = ma$ (۰/۲۵) $120 - \mu_s \times 400 = 0$ (۰/۵) $\mu_s = 0/3$ (۰/۲۵)			
	$F - F_s = 0$ (۰/۲۵) $F = F_s = 100 N$ (۰/۲۵)		(ب)	
			<u>۵۰.</u> ص.	
۱/۷۵		ب) درست ص. ۵۷ پ) نادرست ص. ۶۹ ت) درست ص. ۶۲	الف) درست ص. ۵۷	۹
	هرمورد (۰/۲۵)	د) نادرست ص. ۸۶ ج) نادرست ص. ۷۵	ث) نادرست ص. ۷۴	
۱/۵		الف) در لحظه‌ای که $x = -A$ باشد. تندی نوسانگر به صفر می‌رسد (۰/۲۵)		۱۰
	$-0/2 = 0/2 \cos 10\pi t$ $10\pi t = \pi$ (۰/۲۵)	$t = \frac{1}{10} s$ (۰/۲۵)		
			<u>۸۹.</u> ص.	
	$a_{max} = w' \times A $ (۰/۲۵) $a_{max} = 100 \times 10 \times 0/2 = 20 m/s^2$ (۰/۵)			
۱	خیر، (۰/۲۵) تندی انتشار موج، به شرایط فیزیکی محیط بستگی دارد و با تغییر محیط تغییر خواهد کرد و تندی انتشار در یک محیط مقدار ثابتی است (۰/۵) تندی ذره؛ که فقط به شرایط چشممه موج بستگی دارد (۰/۲۵) ص. ۹۰.		۱۱	
۱	$v = \frac{x}{t} = \frac{340}{1} v = \frac{x'}{t'} \frac{340}{1} = \frac{x'}{3}$ (۰/۲۵) $x' = 51 m L = 51 + 340 = 850 m$ (۰/۲۵)			۱۲
۱	$\beta_2 - \beta_1 = 10 \log \frac{I_2}{I_1}$ (۰/۲۵) $60 - 40 = 10 \log \frac{I_2}{I_1}$ (۰/۲۵) $2 = \log \frac{I_2}{I_1}$ (۰/۲۵) $\frac{I_2}{I_1} = 100$ (۰/۲۵)			۱۳
۰/۷۵	پرتو ۲، (۰/۲۵) چون طول موج نور قرمز بیشتر از طول موج نور آبی است (۰/۲۵)، بنابراین ضریب شکست پرتو قرمز کمتر است و کمتر منحرف می‌شود. (۰/۲۵) ص. ۸۷.			۱۴
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم			

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فیزیک ۳
تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۰۳/۲۵			پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۹		

۱	ایزوتوپ X^{61} را از ایزوتوپ X^{59} با روش شیمیایی نمی‌توان جدا کرد (۰/۲۵) چون ایزوتوپ‌های یک عنصر دارای خواص شیمیایی یکسان هستند. (۰/۲۵) ایزوتوپ X^{61} را با روش شیمیایی می‌توان از ایزوتوپ Y^{62} جدا کرد (۰/۲۵) چون مربوط به دو عنصر با خواص شیمیایی متفاوت هستند. (۰/۲۵) ص. ۱۲۴	۱۵
۱	الف) پیوسته ص. ۹۹ ب) خود به خود ص. ۱۱۰ هرمورد (۰/۲۵) پ) بلندبرد ص. ۱۱۴ ت) گاما ص. ۱۱۶	۱۶
۱	$\Delta E = -E_R \left(\frac{1}{n_U^r} - \frac{1}{n_L^r} \right)$ (۰/۲۵) $\Delta E = -13/6 \left(\frac{1}{16} - \frac{1}{1} \right)$ (۰/۵) $\Delta E = 12/75 ev$ (۰/۲۵) ص. ۱۰۵، ۱۰۶	۱۷
۱	$\frac{N}{N_o} = \frac{1}{2^n} = \frac{1}{128}$ (۰/۲۵) $n=7$ (۰/۲۵) $T_{1/2} = \frac{t}{n} = \frac{21}{7} = 3$ ساعت (۰/۵) ص. ۱۲۱	۱۸
۲۰	همکاران محترم ضمن عرض سلام و خسته نباشید لطفا برای دیگر پاسخ‌های درست، نمره منظور شود.	